

Kapsas ei keera pead

Ei tea, mis on tänavu kapsastega juhtunud. Selle asemel, et hakata pead keerama, lähevad nad keskelt mädanema. Varane kapsas on enam-vähem korras, aga kannatavad hilisemad sordid. Milles on asi?

Vastab

VÄINO PALLUM

See, et kapsapea alge hakkab mädanema, on sekundaarne ehk teisene kahjustus. Peamine süüdlane on kapsa-pahksäase (*Contarinia nasturtii*) vagel.

Pahksäased ilmuvad mullas talvitunud nukkudest juuni keskpaiku.

Nad on 1,5–2 mm pikkused kollakad kahetiivalised putukad, kes munnevad oma munakogumikud (u 15 muna ühele taimel) kapsa ja mitmete teiste ristõieliste taimede lehekaelasse või kuulmelehekesele.

5–8 päeva möödumisel koorunud vaglad on täiskasvanult kuni 2 mm pikkused ja valkjaskollased. Liiguvad põrkega (hüppega). Paharetid näriavad lehevarte ja lehesoonte pealmist pinda.

Taimede südamikulehekeseid kortsubad, jämenevad alt ja känguvad. Väli-

mised lehed on ebanormaalselt kõverdunud. Kapsa kasvupung võib hävida ja taim ei moodusta üldse pead või siiski teeb seda varupungade arvel.

Tulemus – palju pisikesi päid. Vihmaste ilmade korral võib kapsa südamik hakata mädanema.

Pahksäase vakkude kahjustus ilmneb juuni lõpul–juuli algul. Vakkude toitumisperiood kestab umbes kolm nädalat.

Täiskasvanud vaglad nukkuvad mullas. Paari nädala möödudes ilmuvad uued sääsed.

Teise põlvkonna vaglad kahjustavad hilist kapsast.

Täiskasvanud vaglad poevad mulda, nukkuvad pruunikas kookonis ja talvituvad.

Kapsa-pahksäase kahjustus on tugevam tuulte eest varjatud niiskes kas-

vukohas, nad eelistavad seejuures just lill- ja peakapsast.

Kahjustuse vältimiseks harige mulda põhjalikult nii sügisel kui ka kevadel, sellega hävitatakse mullas peituvaid nukke.

Kindlasti pidage kinni viljavaheldusest ja hävitage umbrohtu kasvu algul regulaarselt. Kasvatage kapsast tuulele avatud põllul.

Enne peaalgme moodustumist pritsige kapsaid NeemAzal-T/S-iga (30–50 ml/10 l).

Abi võib saada ka, kui pritsida pasta RS lahusega. Sel juhul peab pritsimist alustama aegsasti enne peamoodustumist.

Kahjustuse ilmnemisel on kõige tõhusam tõrjevahend Actara 25 WG (1–2 g/10 l) või Fastac 50 (6–8 ml/10 l).

Kapsa-pahksäase vakkude kahjustatud kapsas ei taha pead keerata, vaid läheb hoopis seest mädanema.

Hernelehed auklikuks söödud

Keegi tahab hernelehti hävitada, lehed on üsna auklikuks tehtud. Mida teha?

Vastab

VÄINO PALLUM

Tõenäoliselt söid hernelehti herneöörlase (*Mamestra pisi*) või köögiviljaöörlase (*M. oleracea*) röövikud.

Tavaliselt on nende kahjustus üsna vähene. Tänavune suvi aga

Herne kallal võis käia herneöörlase röövik.

oli paljudele kahjuritele erakordselt soodne. Öölaste massilisel esinemisel võite pritsida taimi NeemAzal

T/S-iga (30–50 ml/10 l). Sügisel harige maad korralikult, et talvituvaid nukke hävitada.